

Салих1ов Салих1ил ва Х1ажимух1амадов

Х1ажимух1амадил «Алмахъазул къисмат»

абураб гъаб т1ахьил цо-цо баянал

Т1ахьиди ц1арал рехсаразул къадар бахуна анкънусидаса ц1ик1к1ун бат1и-бат1иял тухумазул г1адамал, гъел ккола Алмахъалдаса, Калининаулалдаса, Ленинаулалдаса, Хасавюрталдаса, Бавтугъаялдаса, Кизилюрталдаса, Мах1ачхъалаялдаса ва цогидал бак1алда г1умру гъабула ругел г1адамал. Гъезда гъорлъ руго цо-цо къват1ирехуниса г1адамазул ц1аралги.

Гъениб буго 150 сурат, цереселгун, гъанжесел суратал. Т1ахьиди рахъун руго 109 г1адамазул рак1алде щвеял, публикациял, харбал

Т1ахьиди руго 11 архивалдаса щварал документал, 5 первоисточниказул ссылкиби

Автораз жидеего г1арцол хайиралъег1оло бахъараб гуру гъаб т1ехь.

Т1адежоялъе автораз жидецагоги анц1-анц1 т1ехь босизе г1арац къуна т1ахьал къват1ире рахъизе редакциялде

Салих1 Салих1овасул ва Х1ажимух1ама Х1ажимух1амадовасул «Алмахъ: тарихалъул т1анчал» абураб т1ехь буго гъезул Мах1ачхъалаялда типографиялда къват1ире рахъарал т1ахьазул лъабабилеб т1ехь ва нилъерго «Салатавия - Алмахъ» журналалъул редакциялда рахъарал г1емерал брошюраби (гъезул х1акъалъулъ гъеб т1ахьил байбихьиялда хъван буго). Цересел гъезул т1ахьал ва брошюраби чангиязда

рихъун, гъез ц1алун ратила. Алмахъалъул тарих бокъулезе гъел т1ахъал кола ц1акъ къиматаллъун. Т1оцересел т1ахъил т1анчазда авторазул х1акъалъулъ буго гъезул творчествоялъул биографиязул цо-цо х1ужаби. Гъезул биографиял ц1алараб мехалъ лъик1го лъала гъаб т1ехь бахъиялда гъорлъ авторазул к1удияб х1алт1ол рагъа-рачари бук1ин. Хадусан Алмахъалдаса Сираждинов Запирица бицун хъвараб материал буго цересел г1адамазул х1акъалъулъ, Алмахъалда бук1араб ток кьолеб генераторалъул, гъенир х1алт1ула рук1арал Сахрудинов Расул, Мух1амадханов Х1избола. Гъединго рехсолел руго гъабигъанал Базарганов Хъазами, Бадродин, Исрапилх1ажил вас Исмаг1ил, к1удияб ват1анияб рагъул г1ахъалчаг1и Мух1амаднуров Мух1амадкамиль, Халидов Х1анапи ва цогидалги.

Занкиев Г1алица бицун хъваралда, гъес бицунел буго Г1амирг1алих1ажил, Исрапилх1ажил цо-цо лъугъа-бахъинал, харбалъ рехсолел руго Тохъай, Тохъайил Саг1дула, Ладул эмен Г1умарилав, Къурманг1али, бандаз ч1вара. жиндирго эмен Занки ва Тавсултан, Сталинградалда т1аг1арал Занкиев Маккашарип, хабар лъач1ого рагъда т1аг1арал Занкиев Мух1амад, Насрудинов Пахрудин, Г1абдулвагъабов Рашид, рагъда цересел соназ ккарал лъгъа-бахъиназда гъорлъ рехсолел руго Къебедил Дада, Сайбатил Х1ажимух1ама, Забайнатил бак1, Устах1ажи.

Хасавюрталда г1умру гъабула вук1арав Мух1амадт1агъиров Ах1мадх1ажица бицараб рак1алдещвеялъулъ рехсон руго рагъда т1аг1арал жиндир вац Мух1амадт1агъиров Мух1амадх1ажи ва цадахъ рук1арал алмахъазул к1удияб группа, гъезда гъорлъ ч1аго хут1арав Мут1ачил Х1амзат, Атаев Мух1амадгъази, Рагъда цересел соназдаса завфермалъун х1алт1ула вук1арав Темиргиши, Алиби, Г1алхан, Терк каналда вук1арав Дебил Х1амид, Сайпиласул Мух1амад, Г1умарасх1абил вас Г1алиасх1аб.

Ленинаулалдаса Зубайриева Улица бицараб рак1алдещвеялда рехсолел руго жиндирго рос Зубайриев Алумирза, рагъда т1аг1арал вацал Гъойбасхановал Нисирбиги. Ибрагъимги, жиндирго яцал Залимат ва Чаму, Чамул бет1ергъанчи Болатхан, гъезул вассал чачаналгун высилкаялде ккарал Г1али ва Г1умар, Улил яс Мухлисат.

К1удияб рагъул ветеран Мух1амадов Г1абдурах1аманилгун ккараб дандч1ваялда гъес бицунел буго жиндирго рак1алдещвеязул.

Арслангереева (Будайханова) Аминатица бицуна буго жиндирго эмен К1удияб Ват1анияб рагъул ветеран Будайханов Набил х1акъалъулъ, гъенир рехсон руго

Жавтханил (Тапча) яс Гъайбатгъизица рехсолелрагъда т1аг1арал Набил вацал Бацаевал Насрола, Насродин ва Муслим, гъезул эбел Аймесе (вассал рагъда т1аг1анила раг1индал бецлъарай), Гъайбатгъизил эбел Майсарат. Гъенив рехсон вуго Аминатил бет1ергъанчи МВДялзул ветеран, эксперт-криминалистлъун вук1арав Арслангереев Ханбатир, Аминатил яцг1ал Магомедова Райкал бицаль рехсолел руго Набил вацг1алзаби Алтумирзаевал Саг1идги Патах1ги

Эмеева Пашатбикаца бицараб рак1алдещвеялзул рехсолев вуго жиндирго бет1ергъанчи, рагул ветеран Эмеев Сайгидав, Ясенил эмен Х1амид, Сайгидасул эмен Эме

К1удияб Ват1анияб рагул ветеран Х1арсмух1амадов Мух1амадихъе гъабураб сапаралда гъес бицараб рак1алдещвеялзул рехсолел руго Хъазами, Динаев Мухтар, Коргъолоев Зайид, Г1умаров Паша, рагъда цадахъ рук1арал Х1ажимух1амадов Мух1амадх1абиб, Г1абдулаев Г1абдула, Халидов Г1абид, Насродинов Гъашим

Дилималдаса Байханов Мух1амдил х1акъалзул бицана гъесул гъит1инав вац Байханов Юсупица. Мух1амадгун цадахъ Ленинградалзул подступазда рук1арал ч1инк1иллъиялда (Архипелаг Моозунд) рагул вук1арав Будаханов Эльмирзалги к1удияб тарихалзул х1ужа буга, гъелзул цояб бут1а ккола гъеб Юсупил рак1алдещвей, гъенив рехсон вуго Садаев Шарапудинги.

К1удияб Ват1анияб рагул ветеран Валиев Х1ажил х1акъалзул хъвараб макъалаялда рехсолел руго гъесул яцал Солтанат ва Туайсат, гъесул вац К1удияб Ват1анияб рагул ветеран Валиев Гъашим, Висаитов Висархан, К1удияб Ват1анияб рагул ветеран Х1ат1ипов Г1абдушагид

К1удияб Ват1аниб рагул ветеран Динаев Зайнодинил х1акъалзул Мух1амадт1агъиров Ах1мадх1ажица бицараб рак1алдещвеялда рехсон буго г1алимчи Динаев Зайнодинил г1елмуялзул бук1араб махщалил, гъесул бажариялзул х1акъалзул.

К1удияб Ват1анияб рагул ветеран Мирзаханов Хайродинил х1акъалзул рехсолеб буго гъесул хурухъанлъиялзул бук1араб новаторлъи, х1алт1одехун бук1араб рокъи.

Гъесул яс Г1айишатица бицун хъвараб буго цоги Хайродинил ва гъесул ч1ужу Зубайратил х1акъалъулъ цо-цо баянал.

К1удияб Ват1анияб рагъул ветеран Мусаев Патах1ил х1акъалъулъ бицун хъвараб буго Мусаева (Х1ат1ипова) Г1атигатица. Гъелъ гъенир рехсолел руго Патах1ихъе Хасавюрталде щевезе рач1унел рук1арал Гаджимагомедов Салман, Г1абдулат1ипов Зайирбег, Омаров Зайбодин, Омаров Зайирбег, Патах1ил г1агарал чаг1и Г1абдухаликъов Саг1дула, Ладул ч1ужу Х1абсат

«Рагъулъ бижараб вацлъи» абураб очеркалда рехсон буго рагъулъ вацлъи бижарал Буртинаялдася Корголиев Корголил ва Алмахъалдаса Муртазг1алиев Къадилги х1акъалъулъ. Гъениб Къадил яцалъул яс Халикова Узалалъ рицарал рак1лдешвеял руго. Гъелъ гъенир рехсолел руго Къадигун цадахъ рагъде арал гъесул вацал Улубий, Гъамбулат, Г1умар, жиндир класс цояв вук1арав ц1алдохъан рагъул инвалид Мух1амадов Г1абдурах1ман, рагъда т1аг1арав Тамал вас Абакаров Ах1мад

«Фронтовик Умачев Ирисби» абураб Дагуева Раисатилрак1алдешвей бицун хъвараб харбилъ рехсолел руго рагъул инвалид Ирисби ва гъесул ч1ужу Бесират, Гъазимух1амадил ч1ужу Пат1имат ва гъелъул яц Ума, Г1азизл ч1ужу Гъайбатгъиз, Герехан, Жанхуват, Темирукъаевал Жабраг1ил ва Зайнодин, Х1асимат, Узан.

«Жамалов Нажбодин – ветеран ВОВ» абураб Нажбодинил яс Г1ашураца (Г1абдулвадудил ч1ужу) бицун хъвараб харбилъ бицунеб буго инсода бихъараб рагъул кьог1лъи, ракъи.

«Старший лейтенант – Джабраилов Магомед» абураб харбилъ Джабраилов Мух1амадил х1акъалъулъ Жантемиров Масурица бицун хъвараб буго Жабраг1илов Мух1амадил х1акъалъулъ хабар, гъес бихъизабураб бах1арчилъи, подвиг. Гъенир рехсолел руго Маймунат, Салгереев Темир.

«Динаев Мухтар - фронтовик и строитель» абураб харбилъ рехсолел руго рагъда т1аг1арав Динаев Хайрола, рагъдаса зах1мат лъукъун нахъ вусарав рагъул инвалид Динаев Зайнодин, Алхуват, Мухамирзаев Динав, Нартбиев Бадродин, Амиралиев (Садикъов) Мух1амад.

«Шарипов Расулил рак1алде щвеял» абураб харбилъ руго рехсон бат1и-бат1ияб заманалъул г1адамал, Гуниялдаса г1алимчи Зайидх1ажи, гъесухъ ц1алула рук1арал Арсамирза, Х1амид, Иманг1али, Расулил инсол яц Бариян, гъелъул эмен Г1абдулах1ит, Зулайнат, Мусал Саих1ат, Иманг1алил яс Х1абизат, гъелъул рагъда т1аг1арал к1иго вас Иманг1алиги, Х1амид ва жеги кив т1аг1аравали лъач1ев вас Арсанг1али, солдатас лъукъарай Пари, Мирзахан.

«Игитов Саг1итбег – алмахъазул т1оцевесев мастер спорта СССР» абураб Саг1итбегил рак1алде щвеял ккола, гъесул спорталъулъ араб г1умруялъул нух.

«Г1умруялъул зах1малъи нахъа тарав» абураб хабар буго Рагъда хадусел соназ Х1ажимух1амадов Расулил (Гичил Расул), гъесул х1алт1олъ бук1араб лебаллъиялъул х1акъалъулъ. Гъенир рехсон руго Ачабаев Назирбег, Ачабаев Пазилбег, Расулил вац Запир, дилималда фотографлъун х1алт1ула вук1арав Абулайс.

«Г1аркъохъа г1алимчиясулгун дандч1вай» абураб хабар ккола Алмахъалъул тарихалъул цо-цо к1вар бугел лъазабиял нилъее баян гъабурав краевед Г1аркъохъа Малик Маматовасул х1акъалъулъ. Гъесул г1агарлъи буго Калининаулалда, Ленинаулалда, Алмахъалда. Гъенир рехсон руго Шамиль имамасул балъгоял ишал т1оралев вук1арав Ханмамад, рагъул ветеран Магомедов Г1абдурах1ман, гъесул яц Умайгъанат.

«Калининаулалдаса Гереханова Солтаналъул г1умру» абураб росдал советалъул председателъулъун йик1арай Солтаналъул рак1алде щвеязулъ рехсолел руго рагъул инвалид Жангиши, Гъазбегил Солтанай, гъелъул цеве вук1арав рос, жаниве ккун т1аг1арав Г1абас, Адильхан, гъединго т1аг1инавурав Мусалав, Ц1аларав чи Камалодин, к1удияв г1алимчи Г1амирг1али, гъесул вас Садикъ.

«Мансурил эбел-инсухъ гъоболлъухъ» ва «Ленинаулалда чемпионасул г1агарлъигун дандч1вай» абурал репортажал ккола Лондоналда бук1араб Олимпиадалда меседил медаль босарав дзюдоист Исаев Мансурил х1акъалъулъ гъабураб. Гъенир рехсон руго, Мансурил эмен Муст1апа, Якъуб, Якъубовал Избодин ва Г1иса, Манапов Рамазан, Шарабодин, Г1иса, Гельбахъалдаса Мавлият, гъелъул лъимал Расул ва Сайродин, Алмахъалдаса Ажи, Кехурса, Имамирзал Багъаводин.

«Росдал г1акълочи Насир» абураб хабар буго цересел соназ Басиров Насирил х1акълъулъ хъвараб. Гъени рехсон руго Сайгидах1мад, Гъайич, Улай

«Кулак гъавурасул къисмат» абураб хабар ккола Имамирзаев Багъаводиница бицун хъвараб жидерго эбел-инсол, к1одоэбелалъул, хъизан-лъималазул къисмат. Гъенир рехсон руго жиндирго кулак гъарун инаго нухда хварав Х1ажи, к1одоэбел Аймесе,Имамирзал вац Адильхан, Шихтемир, Кехурса, гъесул эмен Г1абас, Г1исал Якъуб, кулак гъарун шолелъуре шведал хварай Баъаводинил к1удияй яц Пат1имат, Коргъолол Саг1додин, Гъирирхан, Сайбодин, Тажудин, Будаичи, Багъаводинил к1удияв вас Сулейман.

«Дир г1умрудул нух» абураб рак1алдешвей буго Коргъолоева Саг1адатица бицун хъвараб. Гъенир рехсон руго Саг1адатил к1одоэбелалъул эмен Чарав Айдемир, гъесул вас Деникинил армиялъул хъазахългун вагъулаго хварав Халил, Саг1адатил эмен Герехан, гъесул вас Гереханов Халил, Умайжат, Майси, Эльбика, гъелъул рагъда т1аг1арал вассал Г1абдукъадирги, Г1абдуг1алимги, Г1али, Нартби, Умидат, Саг1адатил бет1ергъанчи Мусх1аб, Мусалим, Раисат, Байгъиз, Карамодин, Саг1додин, Мух1амад, Ах1мад.

«Сагитх1ажил х1акълъулъ биценал» абураб харбилъ рехсон руго Насир Басиров, шиг1ручи Солтанил Саримирза, гъесул вас поэт Сагитх1ажи. Саримирзал васасул яс Солтанат, Г1умарасх1абов Г1алиасх1аб, Эсенаев Г1умар, Расулов Саг1ид, Саримирзаев Ама, Салаев Сурхай.

«К1удияв Къурах1мал х1акълъулъ цо-цо биценал» абураб харбилъ рехсон руго г1алимчи К1удияв Къурах1ма (Айдемиров), гъесул яс Т1агъират, гъелъул вас устарасул макъамалде вахарав Нург1алил Г1абдурашид, К1удияб Ват1анияб рагъул ветеран Къурах1ма, Х1ажи, рагъда т1аг1арв Г1абдужабар, Зайгъарат, Таймасханил Х1ажимух1ама, Къайичевал Жавтхан, Ибрапил, Дало, Ц1иликъа Хасмух1амадх1ажи, Забрудин, Идирисил Г1алиасх1аб, гъесул яц Аминат, К1удияв Къурах1мал васасул вас Исмаг1ил, Халархан, Зайгъанат, Зайнаб, Эбечай, Мусал Насрола, гъесул хъизан Нузайрат, Г1умарилав, Ладу.

«Расулов Саг1ид: Шамердица бицараб» абураб Саг1идил харбилъ рехсон руго

Ширздинх1ажи, Батирбих1ажи, Х1ажил Зайгъанат, Саримирзаев Ама, 1948 сональ бандаз Ведониб ч1варав Амал вас Мух1амадх1ажи, гъесул вас гъединго бандаз ч1варав Г1изодин, Амал ч1ужу Г1авухъалъа Умачо, Г1амирг1алих1ажи, Бектемирх1ажи, Умачола яц Улако ва гъелъул ясал Бигъат, Шумайсат, Тавси, Салих1ат, Базарган, Насрола, Алхуват, Висаит, Шамердил хъизан Месей, Сагитх1ажи, Жантемерил Жабраг1ил.

«Турциялда ругел алмахъазул х1акъалъулъ Билалов Юсупица бицараб» гъеб харбилъ рехсолел руго Крголоевал Ах1мад ва Мух1амад, Басиров Насир, Билалил Къурманав, гъесул хъизан Х1айибат, Юсупил хъизан Раипат, Адилханил яс Пат1имат, Якъуб ва гъесул ясалъул вас Якъуб, Билалил цунаг1аласул вас Аднам, Билалил вацг1ал Мух1амад (Турциялда ругел), Турциялде арал Якъуб, Шарабодин, Сайгибат, Г1абдуцайих, Якъубие рижарал Мух1амад ва Зубайда, Сайгибатил яс Нафисат, Г1алижанил Х1асамирзал тухумалде кколев Исмаг1илил вас (росдал дибир), Шамирзал ва Жаватханил тухумалъул Темирханил Алмахъ Г1али ва гъесул лъимал, Шамирзал яс Муслимат, Муслиматил яс Аминат, гъелъулги яс Г1айшат, вассал Исмаг1ил, Г1исматула, Ибрагъим, Темирханил вас Сабри ва г1емерал цогидалги.

«Салт1аса Г1умарх1ажи – сахаватав г1адан» абураб харбилъ рехсон руго Алмахъалда ва Калининаулалда школалъул директорлъун, учительлъун х1алт1ула вук1арав Малах1усенов Г1умарх1ажи, Калининаулалда колхозалъул председателъул х1алт1ула вук1арав Х1ажиев Х1айбола, Г1умарх1ажил хъизан Зулх1ижат, гъезул лъимал Г1абдулх1амид, Г1абдула, Хадижат, Г1айшат, Алмахъалдаса Хъарамирзаев Мух1амад, Байхуват, Туаймат, Туайматил Ах1мад, Харсмух1амадова Хадижат.

«Сайханил Мухтарилгун ккараб гала-ч1вали» абураб харбилъ рехсон руго нилъер росабалъ лъин бачиналъулъ, нухалгун къоял раялъулъ ккарал клудиял ишазулъ вугев Сайханил Мухтар, Эмел Сайгидав, Митрадаса Расулх1ажи, Х1ажил Зайгъанат, Батилмирзал Мух1амадрасул, Салман Сахрудинов, Сатираев Айтемир, Ленинауладаса Занкил Г1али, Мунап, Адурах1ман, Калининаулалдаса Умалат, Абулайс, Висингерел вац Жабраг1ил, Исмаг1илов Жумадин (сварщик), Ленинауладаса Вахирсолтан (сварщик), Басил Гъайирбег, Гамиев Маматх1ажи, Мирзаханов Г1усман, Султамирзаев Мух1идин, тракторгун Г1узайри, Гойтемиров Ражаб, Гантемиров Висирпаша.

«Кулакасул вас Кехурсал рак1алде швеял» абураб харбилъ рехсон руго Г1абасил вас Кехурса, гъесул клудиял эбел Месе, Кехурсал эбелалъул яц Зами, гъелъул бет1ергъанчи Жанмирза, Имамирза, Шихтемир, Багъаводин, гъесул эбел Карибат, Райх1анат, Г1умарх1ажи, Асадула, Асай, Кехурсал яцг1ал Х1абизат, Шихтемирл вассал Мух1амад, Къацара, Багъаводинил вац Х1ажи, Имамирза.

«Сусланил яс Хадижатица бицана» абураб харбилъ рехсон руго Г1абдулвагъабил ч1ужу Хадижат, Г1абдулвагъабов Мах1муд, Суглат, Щека, Езимат, 241 Суслан, Меседу, Гъирин, Г1абдулатип, Насип, Щекал вац Ибрагъим, Нуридин, Къурманил эбел Умайх1ат, рагъде арал Камалодин, Жамалодин, рагъда т1аг1арав Жангишиев Мух1амадх1ажи, Суслан.

«Султанатица бицараб хабар» Кизилюрталда г1умру гъабун йигей Кебедова Султанат ккола мунагъал чураяв Кебедев Г1абдурах1манил хъизан. Зах1маталъул фронталъул г1ахъалч1ужу Султанат ккола Ирисханов Гъайирханил яс. Харбилъ рехсон руго, колхозалъул председательлъун вук1арав Сайпиласул Мух1амад, Гъайирхан, Г1абдурах1ман, Солтанатил яца-вацал Муслимат, Загъра, Адипат, Курсият, Мух1амадзагъир, Мух1амадкарим, Мух1амадкамиль, гъесул вас Герой России Гайирханов Магомед-Казим.

«Ленинаулалдаса Идирисил Хъазил хабар», гъенир рехсон руго Хъазил рагъде ун т1аг1арал вацал учитель Идрисов Хъази, Идрисов Басир, Алтумирза, Патах1, Саг1ид, Кадиев Темирсолтан.

«Директор школы года России» абураб харбилъ рехсон руго Гъиринов Г1алихан, Г1алиханил эмен Гъирин, Г1алиханил лъимал Руслан, Гъирин, Сергей, Гойбатилов Найбодин, Базарганов Мурадис, Абдулатипов Зайирбег, Меджидов Мух1амад, Райсат, Субх1анат, Жавгъарат, Курахмаев Башир полковник, выпускник МГУ, кандидат юридических наук Омаров Г1амирилава, гъесул хъизан кандидат юридических наук Зугъра, кандидат медицинских наук Шапи, кандидат сельскохозяйственных наук Башир, рагъул ветеран, майор в отставке Жамалодин, врач-хирург Ачабаев Салимсолтан, врач Якъуб.

«Абукил х1акъалъулъ рак1алде щвей» абураб харбилъ рехсон руго Дилималдаса Азаев Мух1амад, Абук, Ибрагъимил Г1абдукъадир, Къурманасул Билал, Гали, Исмаг1илил Насиб, Райх1анат, Алипай, Забих1ат.

«Нек1сияб Алмахъалъул тарих – цо-цо баянал» абураб харбилъ рехсолел руго цевесев тарихалъул г1алимчи Алкадари, Рекъав Тимур, Жантемиров Зулкарами, Ник1алай пачаясул заманалъул г1алимчи Абас кули Бакиханов, Г1аркъохъа краевед Малик Маматов, тарихчи профессор, доктор исторических наук Юсуп Дадаев, вузалъул

Ц1ияб т1ехъ- "Алмахъазул къисмат"

Добавил(а) Administrator

03.03.23 18:33 - Последнее обновление 03.03.23 18:39

преподаватель Баймирза Г1алимирзаев, Тимурил цересел тарихалъул хъвадарухъаби Шами ва Езди. Гъаб буго башдаб т1ахъил хъвараб. Гъеб т1олго т1ехъалда хъваралъул къокъ гъабун хъвазе ккани макъала ц1акъго халалъула, гъелъ гъалда тезин

Алгереев Арсен краевед, член ДРПОО «Наш дом»